
Emne: ANMODNING OM LOVLIGHETSKONTROLL AV VEDTAK ETTER
KOMMUNELOVEN § 27-1 (2) – PLANUTVALGET I LARVIK KOMMUNES VEDTAK
MED SAKSNR. 154/25 AV 18.11.2025

Kopi: Tips@op.no, 03030@nrk.no, postmottak@larvik.kommune.no

Til: Statsforvalteren i Vestfold og Telemark <sfvtpost@statsforvalteren.no>

Sendt: 21.11.2025 16:12:56

Fra: Ber om lovlighetskontroll <beromlovlighetskontroll@gmail.com>

**ANMODNING OM LOVLIGHETSKONTROLL AV VEDTAK ETTER KOMMUNELOVEN § 27-1 (2) –
PLANUTVALGET I LARVIK KOMMUNES VEDTAK MED SAKSNR. 154/25 AV 18.11.2025 – FRITIDSBOLIG –
LAMØYA 71 – GBNR. 1030/1/40**

Anmodning om lovlighetskontroll

Med dette brevet oversendes planutvalget i Larvik kommunes vedtak i sak 154/25 av 18.11.2025 med anmodning om at Statsforvalteren lovlighetskontrollerer vedtaket på eget initiativ etter kommuneloven § 27-1 (2). Vedtaket og øvrige saksdokumenter er tilgjengelig [her](#).

I det følgende vil det redegjøres for hva saken gjelder, hvorfor det er kritikkverdig at kommunedirektøren selv ikke oversender saken på lovlighetskontroll til Statsforvalteren og hvorfor det foreligger særlige grunner som tilsier at Statsforvalteren bør kontrollere om vedtaket er lovlig.

Saken i korte trekk

Saken har en lang historikk, som det anses hensiktsmessig å redegjøre for i korte trekk.

Saken gjelder en allerede oppført fritidsbolig på en festetomt på Lamøya 71 i Larvik kommune, hvor det ble godkjent en ny fritidsbolig i 2005 som erstatning for en tidligere hytte med annek.

I forbindelse med et tilsyn på eiendommen i 2019 ble det avdekket at det var avvik mellom oppført fritidsbolig og godkjente tegninger. Fritidsboligen er oppført i 2 etasjer i konflikt med byggetillatelsen og søknadstegningene. Det er innredet en underetasje med oppholdsrom i konflikt med dagjeldende planbestemmelser om BRA. Takhøyden i kjeller har økt. Hyttens kotehøyde på topp fasadevegg har blitt nesten en meter høyere (83 cm) enn godkjent hytte. Det ble også konstatert andre avvik.

I etterkant av tilsynet mottok Larvik kommune en etterhåndssøknad. Søknaden ble avslått av Larvik kommune 24.04.2020. Avslaget er endelig i og med Statsforvalteren i Agders vedtak av 21.05.2021 samt dom avsagt 30.01.2023 av Agder lagsmansrett. Anke ble forkastet av Høyesterett.

I februar 2024 ble det søkt om etterhåndsgodkjenning på nytt. Søknaden ble avslått 05.07.2024, og klage på vedtaket ble senere trukket.

Som følge av bygningsmyndighetenes plikt til å følge opp overtredelser etter plan- og bygningsloven, ble det 29.11.2024 fattet vedtak om pålegg i sak 1700/24. Dette vedtaket er påklaget av Advokatfirma BAHRA as på vegne av tiltakshaver. Klagen ligger p.t. til behandling hos Statsforvalteren, men er satt i bero i påvente av behandling av atter en innkommet etterhåndssøknad.

Den tredje etterhåndssøknaden ledet til nok et avslag i sak 483/25 av 23.04.2025. Avslaget ble påklaget. Larvik kommune ved kommunedirektøren innstilte på at klagen ikke skulle tas til følge og at klagen derfor skulle oversendes Statsforvalteren for endelig avgjørelse, idet vilkårene for å gi dispensasjon ikke er oppfylt. Planutvalget i Larvik kommune, som ved behandling av klagen i møte 26.08.2025 i vedtak i sak

106/25 stilte seg positive til dispensasjon, besluttet å oversende saken til påkrevd uttalelse hos Statsforvalterens miljøavdeling, med hensikt om å fatte et endelig vedtak i klagesaken i neste planutvalgsmøte. Statsforvalterens miljøavdeling uttalte 30.10.2025 at de *ikke* hadde merknader til dispensasjonen.

I saksfremlegget til planutvalgets klagebehandling 18.11.2025 fastholdt kommunedirektøren innstillingen om at klagen ikke skulle tas til følge fordi dispensasjonsvilkårene ikke var oppfylt. I saksfremlegget ble det bl.a. vist til at kommunedirektøren mener at «både dispensasjonsforslaget og uttalelsen fra Statsforvalter bygger på en feilaktig rettsanvendelse». Et enstemmig planutvalg stemte, på tross av kommunedirektørens innstilling, for planutvalgets forslag om å ta klagen til følge og innvilge dispensasjon.

Kommunedirektøren har besluttet å avstå fra å oversende vedtaket på lovlighetskontroll

Ettersom Statsforvalterens miljøavdeling har uttalt at de ikke har merknader til tiltaket, vil ikke Statsforvalterens miljøavdeling påklage vedtaket. Det er heller ikke motparter eller andre med rettslig klageinteresse som kommer til å påklage vedtaket.

Avgjørende for hvorvidt lovligheten av vedtak i sak 154/25 av 18.11.2025 blir gjenstand for kontroll, avhenger derfor av at Statsforvalterens juridiske avdeling på eget initiativ vil lovlighetskontrollere.

Under planutvalgsmøtet 18.11.2025 tok kommunedirektøren ordet før planutvalgets medlemmer skulle avgi stemmer i klagebehandlingen. Det vises til [kommune-TV i sak 154/25](#) fra 4 minutter og utover, hvor kommunedirektøren uttaler:

«Kommunedirektøren vil gjerne gjøre utvalget oppmerksom på at forslaget til vedtak på Lamøya 71 muligens er ugyldig. Vedtaket legger i hovedsak vekt på mulige konsekvenser av retting, og det er ikke momenter som kan vektlegges i en dispensasjonsvurdering. Søknad om dispensasjon skal behandles som om tiltaket ikke var oppført.

Vedtaket om pålegg om retting på samme eiendom ligger til behandling hos juridisk avdeling hos Statsforvalter. Konsekvenser av pålegget, inkludert eventuell vilkår om å minimere inngrep i strandsonen, må vurderes i påleggssaken.

Kommunedirektøren vil også gjøre utvalget oppmerksom på [sak 069/25](#) datert 28.04.2025 *Orientering om Holth og Winge rapporten*, som ble tatt til orientering av kommunestyret 14.05.2025, og der skriver kommunedirektøren bl.a.:

«Kommunedirektøren vurderer at det kan være hensiktsmessig å oversende dispensasjonsvedtak til Statsforvalteren når et eller flere av følgende kriterier er oppfylt;

- når viktige regionale og nasjonale interesser blir tilsidesatt
- når det tydelig er lagt vekt på utenforliggende hensyn
- når vurderingene etter pbl. § 19-2, 2 ledd er særdeles mangelfulle
- gjort relevante vurderinger etter forvaltningsloven»

Kommunedirektøren vil etter dagens møte, dersom dette forslaget blir vedtatt, vurdere om denne saken skal sendes til Statsforvalter for lovlighetskontroll, da vi mener at flere av disse kriteriene for oversendelse er oppfylt»

Dagen etterpå, 19.11.2025, informerer kommunedirektøren per e-post planutvalgets medlemmer om at denne vurderingen er foretatt. E-posten er tilgjengelig via kommunens innsynsportal på [saksnummer 19/10193](#). Kommunedirektørens konklusjon lød slik:

«Kommunedirektøren har etter en nærmere vurdering av saken vurdert at saken ikke oversendes Statsforvalteren for lovlighetskontroll.»

Denne konklusjonen er problematisk av flere årsaker, bl.a.:

- Kommunedirektørens «nærmere vurdering» er ikke begrunnet
- Kommunedirektøren er selvmotsigende, idet argumenter og standpunkt i e-posten går på direkte akkord med flere punkter i avslag og saksfremlegg
- Kommunedirektørens konklusjon skyldes tilsynelatende politisk press om ønsket utfall i saken, uten at kommunedirektøren følger egne utarbeidede og politisk vedtatte retningslinjer
- Hvis planutvalget i sitt vedtak har «foretatt en grundig vurdering» og «lagt vekt på relevante hensyn i vurderingen av vesentlighet og fordeler knyttet til vilkårene i pbl. § 19-2 andre ledd», slik kommunedirektøren tar til ordet for i e-posten, bør en lovlighetskontroll gjennomført av Statsforvalteren som konstaterer dette være tjenlig for alle aktørene i saken

Når kommunedirektøren viser manglende gjennomføringsevne i en sak som denne, ser jeg meg nødt til å anmode Statsforvalteren om å kontrollere vedtaket.

Hvorfor Statsforvalteren bør lovlighetskontrollere vedtaket

Kommuneadvokaten i Larvik kommune har i notat datert 25/04.2025 med referansenr. 25/5575 bl.a. gitt følgende generelle informasjon om lovlighetskontroll:

«Det følger av kommuneloven § 27-1 annet ledd at Statsforvalteren på eget initiativ kan kontrollere om et vedtak er lovlig dersom "særlige grunner" tilsier det. Om det foreligger "særlige grunner" er opp til Statsforvalterens frie skjønn å vurdere. Vanligvis iverksettes lovlighetskontroll av eget tiltak fordi Statsforvalteren blir oppmerksom på en omtvistet avgjørelse gjennom media eller at innbyggere anmoder om lovlighetskontroll.

Terskelen for å ta opp et vedtak til lovlighetskontroll av eget tiltak er forholdsvis høy, se merknadene til § 27-1 i Prop.46 L (2017–2018). Samme sted står det at usikkerhet ved vedtakets gyldighet i stor grad bør være avgjørende for om Statsforvalteren skal ta saken opp til behandling. Andre momenter som spiller inn i vurderingen er blant annet vedtakets karakter, sakens viktighet, hvem som ber om lovlighetskontroll og tidsaspektet. Et eksempel som nevnes er en sak som har skapt mye spenning internt i kommunen, og hvor lovlighetskontroll kan bidra til å skape ro i saken.

I Kommunal- og regionaldepartementets veileder H-2299 om lovlighetskontroll punkt 6.3 (ikke revidert etter ny lov) er det gitt noen retningslinjer for når kontroll av eget tiltak kan være aktuelt i punkt 6.3.3. Dersom det er klare indikasjoner på at det foreligger feil av en slik art og alvorlighet at det medfører ulovlighet, bør avgjørelsen også normalt kontrolleres. En henvendelse fra administrasjonen i kommunen kan være en kilde til lovlighetskontroll. Som et utgangspunkt bør det ikke ha betydning hvem som gjør Statsforvalteren oppmerksom på avgjørelsen. Anmodningen må begrunnes med konkrete forhold som er egnet til å skape tvil om lovligheten.

Det kreves noe mer av henvendelser fra kommunes administrasjon enn fra private parter. Videre står det om hvilke momenter som er viktige i vurderingen av om en sak skal tas opp til kontroll.»

Selv om terskelen for å ta opp et vedtak til lovlighetskontroll av eget tiltak er høy, er det flere grunner til at terskelen er nådd i foreliggende sak:

1. Viktige nasjonale interesser står på spill og tiltaket er av betydelig størrelse:

Viktige nasjonale interesser blir tilsidesatt hvis dispensasjon gis, idet dispensasjonen vil innebære at det gis tillatelse til et nytt tiltak av betydelig størrelse i et område med dobbelt byggeforbud.

2. Statsforvalterens miljøavdeling bygger på en feilaktig rettsanvendelse:

Det er hevet over enhver tvil at Statsforvalterens miljøavdeling i sin uttalelse til dispensasjonen bygger på en feil forståelse av gjeldende rett. Dette smitter over på planutvalgets argumentasjon og begrunnelse for at dispensasjonsvilkårene er oppfylt.

3. Planutvalget synes å ta utenforliggende hensyn

Planutvalgets vedtak kan forstås som at det legges vekt på utenforliggende hensyn. Dette fordi det er lagt vekt på konsekvensene av å rette. Dette er ikke relevant å vektlegge fordi tiltak skal vurderes som om det ikke er utført. Dette er sikker rett.

-
Planutvalget begrunner også dispensasjonen med at det omsøkte tiltaket krever mindre terrenginngrep enn 2005-tiltaket. Dette kan neppe legges til grunn som en sannhet, bl.a. fordi det er vanskelig å identifisere opprinnelig terreng i lys av terrengbearbeidelsen 2025-søknaden betinger. Følgelig er det vanskelig å forstå resonnetet om at 2005-hytta medfører større negative konsekvenser for terrenget enn 2025-hytta.

4. Planutvalgets avgjørelse er strid med lagmannsrettsdommen

For det tilfelle at planutvalgets begrunnelse for å dispensere *ikke* må forstås slik at det er lagt vekt på konsekvensene av å rette, må begrunnelsen forstås som at det gis tillatelse til *endring* av godkjenning av hytte fra 2005 og ikke *ny* hytte. Det vil si at planutvalget har sammenholdt 2005-tillatelsen med 2025-dispensasjon, og konkludert med at sistnevnte er mest skånsomt for terrenget og allmennheten, slik at dispensasjon kan forsvares. Akkurat dette spørsmålet er imidlertid allerede avklart i dom avsagt 30.01.2023 av Agder lagsmannsrett.

5. Lovlighetskontroll har betydning for den allmenne rettsfølelse

Saken har versert siden 2019 og har fått betydelig oppmerksomhet både i nasjonal og lokal presse samt hos befolkningen. Sakens art, omfang og publisitet tilsier at sakens endelig utfall bør være gjenstand for kontroll. Med et slikt eventuelt slutt punkt, vil etterfølgende diskusjoner om lovligheten av planutvalgets vedtak tie.

Avsluttende kommentar

På bakgrunn sakens karakter, viktighet, historikk samt at det kun har gått tre virkedager fra planutvalgets vedtak til anmodningen, bes det derfor om at Statsforvalteren lovlighetskontrollerer vedtaket på eget initiativ etter kommuneloven § 27-1 (2).

Med hilsen

Anonym.

-

Kopi av oversendelsen sendes til

Østlands-Posten

NRK

Larvik kommune v/ kommunedirektøren